

Úvod.....	7
1. Názory mladých lidí se zkušeností s umístěním mimo rodinu.....	11
1.1 Úvod a metodologie	11
1.2 Devět příběhů.....	15
1.3 Závěry a doporučení.....	60
2. Umísťování dětí mimo rodinu z pohledu expertů	66
2.1 Proč se zvyšují počty dětí umísťovaných mimo rodinu?	66
2.2 Rozdíly v pohledu na potřebnost umístění mimo rodinu.....	80
2.3 Rozhodování o předběžném opatření soudu	84
2.4 Mělo by mít dítě či jeho rodiče v soudním řízení právní zastoupení?.....	85
2.5 Rozhodování u typu a zařízení náhradní péče.....	87
2.6 Zásahy do rodičovské odpovědnosti	88
2.7 Práce s rodinou po umístění dítěte mimo rodinu	91
3. Děti prvně umístěné mimo rodinu dle dotazníkových šetření mezi pracovníky OSPOD	95
3.1 Cíle a metody kvantitativních šetření mezi pracovníky OSPOD.....	95
3.2 Účast ve výzkumném šetření, počty získaných dotazníků a charakteristika zkoumaného vzorku dětí.....	97
3.2.1 Dotazníky s údaji o počtu dětí umístěných mimo rodinu ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností	97
3.2.2 Počet dětí umístěných mimo rodinu ve správních obvodech, za které byly získány dotazníky	100
3.2.3 Počet domácností s dětmi umístěnými mimo rodinu ve správních obvodech, za které byly získány dotazníky.....	102
3.2.4 Počet dotazníků vyplněných za jednotlivé děti	103
3.2.5 Domácnosti, za které byly vyplněny dotazníky o všech dětech umístěných mimo rodinu.....	104
3.3 Základní charakteristiky dětí.....	105
3.3.1 Pohlaví, věk a osoby odpovědné za výchovu dítěte před jeho prvním umístěním mimo rodinu.....	106
3.3.2 Sourozenci dítěte	108
3.3.3 Specifické nároky při péči o dítě a etnická příslušnost dítěte	110
3.4 Údaje o bydlení rodiny, rodičích dítěte a formě zajištění péče o jeho sourozence.....	114
3.4.1 Bydlení a stěhování rodiny.....	115
3.4.2 Údaje o matce dítěte.....	120
3.4.3 Údaje o otci dítěte.....	124
3.4.4 Osoby a zařízení zajišťující péči sourozencům	127

3.5	Evidence dítěte OSPOD a jeho první umístění mimo rodinu	131
3.5.1	Evidence dítěte OSPOD a první kontakt OSPOD s dítětem a jeho rodiči	131
3.5.2	První umístění dítěte mimo rodinu.....	134
3.6	Příčiny umístění dítěte mimo rodinu.....	137
3.6.1	Přehled hlavních příčin umístění dítěte mimo rodinu	137
3.6.2	Zanedbávání péče.....	141
3.6.3	Ztráta bydlení nebo nevyhovující situace v oblasti bydlení	143
3.6.4	Užívání návykových látek včetně alkoholu u osoby odpovědné za výchovu	144
3.6.5	Finanční potíže rodiny, zadlužení, materiální deprivace	145
3.6.6	Vystavení dítěte vlivu prostředí ohrožující život, zdraví a zdravý vývoj dítěte	147
3.6.7	Vzájemná provázanost nejčastěji uváděných příčin a význam materiálních okolností při umísťování dětí mimo rodinu	148
3.6.8	Zanedbávání školní docházky	149
3.6.9	Nezvládání péče	150
3.6.10	Opuštění dítěte osobou odpovědnou za jeho výchovu.....	151
3.6.11	Problémové chování dítěte a jeho nezvládání osobou odpovědnou za výchovu ...	153
3.6.12	Další vybrané hlavní příčiny umístění dítěte mimo rodinu	154
3.6.13	Srovnání četnosti výskytu nejčastěji uváděných hlavních příčin podle vybraných okolností a vybrané charakteristiky příčin umístění dítěte	155
3.7	Práce s dítětem a jeho rodiči.....	167
3.7.1	Práce s dítětem a jeho postoje k prvnímu umístění mimo rodinu.....	167
3.7.2	Spolupráce OSPOD s matkou, její kontakt s dítětem a názor na umístění dítěte mimo rodinu	176
3.7.3	Spolupráce OSPOD s otcem, jeho kontakt s dítětem a názor na umístění dítěte mimo rodinu	187
3.7.4	Práce s rodinou, zapojení širší rodiny a služeb.....	199
3.8	Hodnocení aktuální situace a možnosti návratu dítěte do rodiny.....	214
3.8.1	Rodičovská odpovědnost u rodičů dítěte a zásahy do ní nebo jejího výkonu	214
3.8.2	Hlavní cíle individuálního plánu ochrany dítěte a možnost návratu dítěte do rodiny	216
3.8.3	Hodnocení situace dětí, které se vrátily do rodiny	218
3.8.4	Hodnocení situace dětí nacházejících se v době realizace výzkumu mimo rodinu	221
	Závěr	224
	Doporučení z výzkumu.....	235
	Literatura	237
	Přílohy	239